

സർപ്പഗന്ധി/അമൽപ്പൊരി (*Rauvolfia serpentina*)

ഹിമാലയസാനുക്കളിൽ ധാരാളമായി കാണപ്പെടുന്ന ഒരു വിശിഷ്ട ഔഷധസസ്യമാണ് സർപ്പഗന്ധി. സംസ്കൃതത്തിൽ സർപ്പഗന്ധ എന്നറിയപ്പെടുന്ന ഈ സസ്യത്തിന് മലയാളത്തിൽ ചുമന്ന അമൽപ്പൊരി, സർപ്പഗന്ധി, അമൽപ്പൊരി എന്നീ പേരുകളിൽ അറിയപ്പെടുന്നു. അപ്പോസൈനേസിയ കുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട ഇവയുടെ ശാസ്ത്രീയനാമം റവോൾഫിയ സെർപ്പന്റീന എന്നാണ്. ഈ സസ്യം ഇന്ന് വംശനാശഭീഷണിയുടെ വക്കിലാണ്. സിക്കിം, പാറ്റ്നാ, ആസാം, ഡക്കാൻ, കേരളം, എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഈ സസ്യം കാണപ്പെടുന്നു.

രൂപവിവരണം.

❖ ഏതാണ്ട് ഒന്നരമീറ്റർ വരെ ഉയരത്തിൽ വളരുന്ന കുറ്റിച്ചെടിയാണിത്. ഇലകളുടെ മുകൾ ഭാഗം കടും പച്ച നിറത്തിലും അടിവശം മങ്ങിയ പച്ച നിറത്തിലും കാണപ്പെടുന്നു. പൂക്കൾ ചുവന്നിരിക്കും. പൂക്കുലയിൽ അനേകം പൂഷ്പങ്ങൾ കാണപ്പെടും. ചെറിയ ഉരുണ്ട കായിൽ ഒരു വിത്ത് മാത്രമാണ് ഉള്ളത്. വേരുകൾ നീണ്ടതും ഉരുണ്ടതും ഘനമുള്ളതുമാണ്.

ഔഷധഗുണം.

❖ ഔഷധയോഗ്യമായ ഭാഗം വേരാണ്. രക്തധമനികൾ വികസിപ്പിച്ച് രക്തസമ്മർദ്ദം കുറയ്ക്കുന്നതിനും തലച്ചോറിലെ നാഡികളെ ഉദ്ദീപിപ്പിച്ച് ഉറക്കം ഉണ്ടാക്കുന്നതിനും സഹായിക്കുന്നു. വിഷഹരൗഷധമായും നാട്ടുചികിത്സയിലും ഉപയോഗിക്കുന്നു. അമൽപ്പൊരിയുടെ വേരിൽനിന്നാണ് രക്തസമ്മർദ്ദത്തിനുള്ള സിദ്ധൗഷധമായ സെർപ്പാസിൽ എന്ന ഗുളിക ഉണ്ടാക്കിവരുന്നത്.

രാസഘടകങ്ങൾ

❖ അജ്മാലിൻ, അജ്മാലിനിൻ, സർപ്പന്റൈൻ, സർപ്പന്റേനിൻ റാവോൾഫിൻ, റിസർപ്പിൻ, ഒലിയിക് ആസിഡ്, ആൽക്കഹോൾ, സ്റ്റാർച്ച്, എന്നിവയാണ് പ്രധാനഘടകങ്ങൾ.

ഒരു വിഷസസ്യം

❖ സർപ്പഗന്ധി ഒരു വിഷസസ്യമായാണ് സസ്യശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പരിഗണിക്കുന്നത്. വേര്, ഇല കാണാം എന്നിവയാണ് വിഷമയ ഭാഗങ്ങൾ.

മണ്ണും കാലാവസ്ഥയും

❖ സർപ്പഗന്ധി ഉഷ്ണമേഖലപ്രദേശങ്ങളിലാണ് നന്നായി വളരുന്നത്. നല്ല നീർവാർച്ചയും വളക്കൂറുമുള്ള മണ്ണാണ് ഇതിന്റെ കൃഷിക്ക് അഭികാമ്യം.

പ്രവർദ്ധനം

- ❖ കായികമായും വിത്തുവഴിയും പ്രവർദ്ധനം നടത്താവുന്നതാണ്. ബീജാകുരണശേഷി കുറവായതിനാൽ വിത്തുകൾ പരിച്ചുതിനു ശേഷം അധികം വൈകാതെ തന്നെ പാകേണ്ടതാണ്.
- ❖ വിത്തുവഴി പ്രവർദ്ധനം നടത്തുമ്പോൾ ഉയരമുള്ള തവാരണകൾ തയ്യാറാക്കി അടിവളമായി ഉണക്കച്ചാണകം വിതറിയ ശേഷം 10 സെന്റിമീറ്റർ അകലത്തിലും 2 സെന്റിമീറ്റർ താഴ്ചയിലും ചെറുചാലുകൾ കോര

ണം. വിത്ത് 24 മണിക്കൂർ വെള്ളത്തിൽ കുതിർത്ത് ഉണക്കിയശേഷം ചാലുകളിൽ വിതച്ച് മണ്ണുകൊണ്ട് മൂടണം. 20 ദിവസം കഴിയുമ്പോൾ വിത്ത് കിളിർക്കാൻ തുടങ്ങുകയും 40 ദിവസത്തോളം തുടരുകയും ചെയ്യുന്നു. വിത്ത് കിളിർത്ത് ഒരുമാസം കഴിയുമ്പോൾ പഠിച്ചുനടാവുന്നതാണ്.

- ❖ തണ്ടുകൾ വഴി വംശവർദ്ധനവ് നടത്തുമ്പോൾ കട്ടികൂടിയ ദൃഢമായ തണ്ടുകൾ 15 മുതൽ 22 സെന്റിമീറ്റർ വരെ നീളത്തിൽ മുറിച്ച് തവാരണകളിൽ നട്ട് വേരും ഇലയും വരുമ്പോൾ പഠിച്ചുനടാവുന്നതാണ്.
- ❖ വേരുവഴി പ്രവർദ്ധനം നടത്തുമ്പോൾ വേരുകൾ നഴ്സറിയിൽ നട്ട് മൂന്ന് ആഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ തളിരിടും. ഒരു മാസം കഴിയുമ്പോൾ പഠിച്ചുനടാവുന്നതാണ്.

നിലമൊരുക്കലും നടീലും

- ❖ കാലവർഷാരംഭത്തോടുകൂടി നടീൽ തുടങ്ങുന്നു. ഉഴുതോ കിളച്ചോ പരുവപ്പെടുത്തിയ ചെറുവരമ്പുകൾ നടാനായി തിരഞ്ഞെടുക്കാം. 50 സെന്റിമീറ്റർ അകലത്തിൽ എടുക്കുന്ന വരമ്പുകളിൽ 30 സെന്റിമീറ്റർ അകലത്തിൽ ചെടികൾ നടാം. ഏകദേശം ഒരു ഏക്കറിന് 27000 വേരുപിടിപ്പിച്ച കമ്പുകളോ ചെടികളോ വേണ്ടിവരും.

വളപ്രയോഗവും പരിചരണവും

- ❖ ജൈവവളപ്രയോഗമാണ് കൂടുതൽ അഭികാമ്യം. ഒരു ഏക്കറിന് 4 ടൺ എന്ന തോതിൽ കാലിവളമോ 1.5 ടൺ എന്ന തോതിൽ മണ്ണിരകമ്പോസ്റ്റോ മറ്റു ജൈവവളങ്ങളോ ഇട്ട് മണ്ണിളക്കേതാണ്.
- ❖ ജീവാണുവളങ്ങളായ ആർബസ്കുലാർ മൈക്കോറൈസ, സ്യൂഡോമോണാസ് ഫ്ളൂറസൻസ് എന്നിവ 1.5 കിലോഗ്രാം ഒരു ഏക്കറിന് എന്ന തോതിൽ മണ്ണിലിട്ടുകൊടുക്കുന്നത് ചെടികളുടെ തരിതഗതിയിലുള്ള വളർച്ചയ്ക്കും ഗുണമേന്മയ്ക്കും രോഗപ്രതിരോധശക്തിക്കും ഉത്തമമാണ്.
- ❖ വേര് നന്നായി വളരുന്നതിനുവേണ്ടി മണ്ണ് വായുസഞ്ചാരമുള്ളതാക്കാനായി കളകൾ പഠിച്ചശേഷം നട്ട് 3-4 മാസം കഴിയുമ്പോൾ മണ്ണ് കയറ്റിക്കൊടുക്കണം.
- ❖ വേനൽക്കാലത്ത് ചെറിയ തോതിൽ നനച്ചുകൊടുക്കുന്നത് നല്ലതാണ്. നല്ല സൂര്യപ്രകാശം ആവശ്യമുള്ളതിനാൽ ഇടവിളയായി കൃഷിചെയ്യാൻ ബുദ്ധിമുട്ടാണ്. നട്ട് ഒരുവർഷം കഴിയുമ്പോൾ മേൽപറഞ്ഞ തോതിന്റെ പകുതി ജൈവവളമിട്ട് മണ്ണിട്ട് കൊടുക്കണം.

വിളവെടുപ്പ്

- ❖ നട്ട് 18 മാസം കഴിയുമ്പോൾ വേരോടെ ചെടി പിഴുതെടുക്കാം. പൊടിപോലുള്ള ശാഖാവേരുകളിൽ ഔഷധവീര്യം കൂടുതലാണ്. അതിനാൽ വേരുകൾ മണ്ണിനടിയിൽ പൊട്ടിപോകാതെ സൂക്ഷിക്കണം. വേരുകൾ ആഴത്തിൽ വളരുന്നതുകൊണ്ട് വിളവെടുപ്പ് ദൃഷ്ടക്കരമാണ്.
- ❖ നവംബർ-ഡിസംബർ മാസങ്ങളാണ് വിളവെടുക്കാൻ അനുയോജ്യം. വിളവെടുത്ത വേരുകൾ വെള്ളത്തിൽ കഴുകി വൃത്തിയാക്കിയതിനുശേഷം 12-15 സെ.മീ. നീളത്തിൽ മുറിച്ച് ഉണക്കി പോളിത്തീൻ ബാഗുകളിൽ സൂക്ഷിക്കാവുന്നതാണ്. നന്നായി പരിപാലിക്കുകയാണെങ്കിൽ ഒരു ഹെക്ടറിൽ നിന്നും ഏകദേശം 1.5 - 2.5 ടൺ ഉണക്ക വേര് ലഭിക്കും.